

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 29 lipca 2020 r.,

sprawy **K. Z.**

skazanego z art.178b § 1 k.k. i innych,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w P. dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt II Ka (...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 15 maja 2019r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

K.Z. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 18 listopada 2018 roku na trasie B. – P. pomimo wydania przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu drogowego funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w L. poruszających się oznakowanym radiowozem, przy użyciu sygnałów dźwiękowych i świetlnych, polecenia zatrzymania motoroweru marki R. o nr rej. (...) nie zatrzymał niezwłocznie pojazdu i kontynuował jazdę, podejmując próbę ucieczki, tj. o przestępstwo z art. 178b k.k.

II. w dniu 18 listopada 2018 roku na trasie B. – P. prowadził po drodze publicznej motorower marki R. o nr rej. (...) nie stosując się w ten sposób do orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22 czerwca 2017 roku, sygn. akt II W (...), zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 (jeden) roku i 6 (sześć) miesięcy, tj. o przestępstwo z art. 244 k.k.

III. w dniu 18 listopada 2018 roku na trasie B. – P. znieważył wulgarnymi słowami funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w L. mł. asp. Ł. D. oraz mł. asp. M. T. , podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych związanych z podjętą interwencją dotyczącą wydania polecenia zatrzymania motoroweru marki R. o nr rej. (...), a także stosując groźbę bezprawną w postaci słów „zajebie Cię, a jak nie ja to są tacy, co to zrobiją” zmuszał ich do zaniechania podjętej prawnej czynności służbowej, tj. o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. i art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w L. wyrokiem z dnia 15 maja 2019 roku, sygn. akt II K (...):'

I. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt I, a stanowiącego przestępstwo z art. 178b k.k. i za to na podstawie art. 178b k.k. skazał go na karę 3 (trzy) miesięcy pozbawienia wolności,

II. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt II, a stanowiącego przestępstwo z art. 244 kk i za to na podstawie art. 244 k.k. skazał go na karę 3 (trzy) miesięcy pozbawienia wolności,

III. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia czynu opisanego wyżej w pkt III, a stanowiącego przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. i art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 224 § 2 k.k. z zw. z art. 224 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 4 (cztery) miesięcy pozbawienia wolności,

IV. na podstawie art. 42 § 1a pkt 1 k.k. za czyn wyżej opisany w pkt I, stanowiący przestępstwo z art. 178b k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwa) lat,

V. na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. za czyn wyżej opisany w pkt II, stanowiący przestępstwo z art. 244 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w

postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwa) lat,

VI. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w miejsce wyżej orzeczonych jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzył oskarżonemu karę łączną 5 (pięć) miesięcy pozbawienia wolności,

VII. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie orzeczonej kary łącznej warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby lat 2 (dwa),

VIII. na podstawie art. 90 § 2 kk w miejsce wyżej orzeczonych jednostkowych zakazów orzekł wobec oskarżonego połączył zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzy) lat,

IX. na podstawie art. 43 b kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie jego odpisu na tablicy ogłoszeń Sądu przez okres 2 (dwa) tygodni,

X.- na podstawie art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 190 zł (sto dziewięćdziesiąt zł).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła obrońca oskarżonego, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła:

1. Obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 178b k.k. poprzez błędną subsumpcję ustalonego stanu faktycznego do zarzucanego oskarżonemu czynu, oraz art. 244 k.k. poprzez błędne przyjęcie, że dla oskarżonego w dniu zdarzenia biegł okres zakazu prowadzenia pojazdów orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22 czerwca 2017r. sygn. akt II W (...),

II. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, który miał wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia,

III. Obrazę przepisów postępowania, które miały wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

1. art. 4 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie dowodów na korzyść oskarżonego,

2. art. 5 k.p.k. poprzez niezastosowanie zasady domniemania niewinności.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 26 listopada 2019r., sygn.akt II Ka (...), utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasacje od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego zarzucając:

I. Obrazę przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

„1/ art. 433 kpk w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 kpk w zw. z art. 244 kk w zw. z art. 43 § 3 kk w zw. z art. 437 § 2kpk - w ten sposób, że sąd odwoławczy nie wyszedł poza granice zaskarżenia, a powinien z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazującej na okoliczność wyłączającą postępowanie w niniejszej sprawie, ponieważ dla skazanego w dniu zdarzenia tj. 23.07.2018r. nie biegł okres zakazu prowadzenia pojazdów orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22.06.2017r. sygn. akt II W (...), bowiem skazany nie zdał dokumentu prawa jazdy, a dodatkowo nie zakończyło się na dzień zdarzenia ostateczną decyzją administracyjną odebranie uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych, a ponadto nie zostało udowodnione w toku procesu, że skazany wiedział o prawomocności ww. wyroku, zatem zachodzi tu okoliczność wyłączająca ściganie, i Sąd II instancji powinien uchylić zaskarżone postępowanie i umorzyć sprawę,

2/ art. 433 kpk w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 kpk w zw. z art. 178b kk w zw. z art. 437 § 2 kpk - w ten sposób, że sąd odwoławczy nie wyszedł poza granice zaskarżenia, a powinien z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazującej na okoliczność wyłączającą postępowanie w niniejszej sprawie, ponieważ funkcjonariusze policji zatrzymując pojazd do kontroli powinni dać sygnały świetlne i dźwiękowe, a z materiału dowodowego wynika i jest to wyraźnie potwierdzone w pisemnym uzasadnieniu wyroku 1 instancji na stronie 1, użyto tylko sygnałów świetlnych (w sytuacji tej kierowca nie ma obowiązku niezwłocznego zatrzymania się do kontroli), dopiero gdy użyto prawidłowo sygnałów świetlnych i dźwiękowych kierowca zatrzymywanego pojazdu zatrzymał

się niezwłocznie, zatem zachodzi tu okoliczność wyłączająca ściganie, i Sąd II instancji powinien uchylić zaskarżone postępowanie i umorzyć sprawę,

3/ art. 433 kpk w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 kpk w zw. z art. 224 § 2 kk i art. 226 § 1 kk, w zw. z art. 437 § 2 kpk - w ten sposób, że sąd odwoławczy nie wyszedł poza granice zaskarżenia, a powinien z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazującej na okoliczność wyłączająca postępowanie w niniejszej sprawie, ponieważ brak jednoznacznych dowodów, aby to skazany był agresywny, bowiem funkcjonariuszy policji było dwóch, znacznie młodszych i sprawniejszych od skazanego, posiadających przewagę fizyczną oraz narzędzia do obezwładniania potencjalnych osób podejrzanych, zeznania dwóch funkcjonariuszy w przeciwieństwie do jednego skazanego, przy tym są to tylko zeznania nie poparte żadnymi innymi dowodami, chociażby z nagrania audio czy video, nie są mocnym, twardym dowodem umożliwiającym w sposób bezsporny ustalenie wszystkich elementów przestępstwa i przypisanie skazanemu obarczenie go wyrokiem skazującym, zatem zachodzi tu okoliczność wyłączająca ściganie, i Sąd II instancji powinien uchylić zaskarżone postępowanie i umorzyć sprawę”.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie skazanego K. Z. od zarzucanych mu czynów ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie z powodu oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co skutkowało jej oddaleniem w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Stosownie do treści art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwa skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Natomiast zgodnie z treścią § 4 pkt 1 wskazanego przepisu – ograniczenia w nim przewidziane nie dotyczą kasacji wniesionej z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k.

Na gruncie przedmiotowej sprawy K. Z. został skazany na karę łączną 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 2. Wobec tego kasacyjna kognicja Sądu Najwyższego w sprawach, w których nie orzeczono bezwzględnej kary pozbawienia wolności (poza kasacjami wnoszonymi w trybie art. 521 k.p.k.) obejmuje wyłącznie zarzuty dotyczące bezwzględnych podstaw odwoławczych, wobec czego zapewne skarżąca stawia pozorne zarzuty naruszenia art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. Bezspornym jest, że uchybienie określone w art. 439 § 1 k.p.k., by mogło stanowić podstawę do rozpoznania kasacji, nie może być uchybieniem pozornym, kwalifikowanym przez stronę w taki sposób, aby ominąć ograniczenie zawarte w art. 523 § 2 k.p.k. Kontrola treści stawianych zarzutów wykazała, że w istocie był to główny zamysł skarżącej, która pod pozorem bezwzględnych przyczyn odwoławczych ponownie kwestionuje poczynione i poddane kontroli odwoławczej ustalenia faktyczne w sprawie, które – wbrew twierdzeniom skarżącej - zostały poddane prawidłowej kontroli odwoławczej przez Sąd Okręgowy w P.. Sąd odwoławczy rzeczowo i wszechstronnie odniósł się do wszystkich zarzutów stawianych w apelacji i w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wskazał powody akceptacji dla ustaleń faktycznych i prawnych przyjętych przez Sąd I instancji, zgodnie z treścią art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.

Pierwszy zarzut opisany w kasacji jest w istocie powieleniem zarzutu opisanego w punkcie drugim apelacji i sprowadza się do kwestionowania przez skarżącą czasu, od którego rozpoczyna się biegł okresu orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów (wobec skazanego orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22 czerwca 2017r., sygn.akt II W (...)) Sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku odniósł się do tego zarzutu prawidłowo przyjmując, że środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych rozpoczyna swój bieg z chwilą uprawomocnienia się wyroku a nie – jak twierdzi obrońca skazanego – z

chwilą zdania dokumentu uprawniającego do kierowania pojazdami. Prezentowane stanowisko jest zgodne z orzecnictwem Sądu Najwyższego. W tym miejscu wystarczającym będzie odesłanie skarżącej do ponownej lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku a także do lektury postanowienie z dnia 20 marca 2014 r., III KK 416/13, LEX nr 1444607, w którym Sąd Najwyższy wskazał : *„ Jeżeli osoba, wobec której orzeczono zakaz nie odda dokumentu, to automatycznie wydłuża się w stosunku do niej faktyczny okres niemożności prowadzenia pojazdów poprzez wstrzymanie biegu okresu takiego zakazu, dopóki nie zdeponuje ona owego dokumentu, co nie zmienia przy tym faktu, że obowiązuje on od uprawomocnienia się orzeczenia”*.

Zupełnie nieprzekonywująca jest argumentacja obrońcy zmierzająca do wykazania, że skazany nie wiedział o prawomocności wyroku z dnia 22 czerwca 2017r. (II W (...)). Z akt sprawy wynika, że wyrok ten uprawomocnił się 16 grudnia 2017r. (k- 8 verte) zatem okres 11 miesięcy (tj. od dnia prawomocności do dnia popełnienia przypisanego K. Z. czynu) był z pewnością wystarczającym okresem do pozyskania przez niego tej informacji, co przecież było w wyłącznym jego interesie.

Analiza treści zarzutu opisanego w punkcie drugim kasacji również nie pozostawia wątpliwości, że skarżąca zmierza w nim do zakwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, co jest niedozwolonym zabiegiem w postępowaniu kasacyjnym. Co istotne – podnoszone w nim okoliczności, dotyczące użytych przez funkcjonariuszy policji sygnałów świetlnych i dźwiękowych celem zatrzymania skazanego, nie mogły być przedmiotem rozpoznania Sądu II instancji, bowiem nie były kwestionowane w zarzutach apelacyjnych. Już tylko sam ten fakt czyni omawiany zarzut oczywiście bezzasadnym. Nie można jednak przemilczeć faktu, że już sama treść tego zarzutu przekonuje o zignorowaniu i niedostatecznej lekturze uzasadnienia Sądu I instancji przez skarżącą. Autorka kasacji w opisie zarzutu drugiego argumentuje bowiem, że „z

materiału dowodowego wynika i jest to wyraźnie potwierdzone w pisemnym uzasadnieniu wyroku I instancji na stronie 1, użyto tylko sygnałów świetlnych”, gdy tymczasem z treści wskazywanego przez nią uzasadnienia (na jego pierwszej stronie) wynika, że Sąd I instancji opisując ustalenia faktyczne, podał wprost: „Włączyli sygnały świetlne, jednakże oskarżony K. Z. nie reagował i nadal kontynuował jazdę. W związku z powyższym funkcjonariusze włączyli **także sygnały dźwiękowe**”.

W tej sytuacji zbyteczne są nawet szersze dywagacje co do zastosowanej przez ustawodawcę w art. 178 b k.k. koniunkcji przy opisie sposobu wykonywania polecenia zatrzymania się przez osobę uprawnioną do kontroli ruchu poprzez użycie sygnałów **świetlnych i dźwiękowych**. Wypada jednak wskazać, iż na uwagę w tej kwestii zasługują argumenty podnoszone w doktrynie o konieczności wykładni tego przepisu także w kontekście szczegółowych aspektów technicznych kontroli ruchu określonych rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 18.07.2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz.U. Nr 132, poz. 841).

Z kolei w zarzucie trzecim kasacji skarżąca wprost kwestionuje ocenę materiału dowodowego, na podstawie którego Sąd I instancji dokonał ustaleń faktycznych co do sposobu zachowania K.Z. wobec funkcjonariuszy policji w trakcie jego zatrzymania, które wyczerpało znamiona przypisanego skazanemu przestępstwa określonego w art. 226 § 1 k.k., i art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Zarzut ten jest de facto powieleniem zarzutu podnoszonego w pkt II ppkt 1 apelacji, do którego w prawidłowy sposób odniósł się Sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a próbując w tej kwestii dokonaną przez Sąd meriti ocenę zeznań funkcjonariusza policji Ł. D.. Z zeznań tego świadka (złożonych na rozprawie w dniu 28 marca 2019r., k- 123-124 verte) wynika wprost, że obawiał się on spełnienia wypowiedzianych przez K. Z. gróźb w kontekście jego agresywnego i nieobliczalnego zachowania. Skarżąca w żaden sposób nie wykazała, aby kontrola odwoławcza w tym zakresie została dokonana w

sposób nierzetelny. Zarzut należało zatem także ocenić w kategoriach oczywistej bezzasadności, bowiem sprowadza się on w istocie jedynie do podważenia wiarygodności zeznań świadka, przez co obrońca skazanego zmierza do wywołania ponownej, dublującej kontroli orzeczenia Sądu I instancji przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym, co – jak podkreślano wielokrotnie w utrwalonym orzecznictwie - jest zabiegiem niedopuszczalnym na gruncie obowiązujących norm prawnych.

Wobec tego, że wszystkie sformułowane w kasacji zarzuty okazały się niezasadne sposób oczywisty (graniczący wręcz z ich niedopuszczalnością) należało ją oddalić jako oczywiście bezzasadną. Decyzja o obciążeniu skazanego kosztami postępowania kasacyjnego znajduje swą podstawę prawną w art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w postanowieniu